A°. 1830. No. 92.

BREDASCHE COURANT.

Woensdag den 22 September.

De Bredasche Courant verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen in het zuiden voortduren, dagelijks; en is door het gewone Koninklijk bij alle Postkantoren, als ook ten Boekhandelaren verkrijgbaar. Dezelve wordt daags voor den verschijndag alhier verzonden.

De geabonneerden ontvangen hunne gewone Couranten op heele vellen per week, voor de bepaalde Abonnements-prijs à f 2,25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

De (Provinciale Commissie) van Onderwijs in Noord-Braband zal hare gewone Najaars-Vergadering houden op Dinsdag den 12 October 1830, des avonds [illegible] gebouw te 's Bosch, zullende zij woensdag den 13 des morgens ten 10 uren beginnen met het aanneemen der examina, waartoe alleen zullen worden toegelaten zijn, die zich ten minsten 14 dagen te voren bij den Schoolopziener van het District hebben aangemeld, en door welken tevens behooren te worden overgelegd voldoende bewijzen van den geboorte tijd en van zedelijkheid.

De Secretaris der Commissie van Onderwijs in Noord-Braband,
H. E. VERSCHOOR.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten September.

De Gouverneur van Zuid-Holland heeft, op den 16den dezer, eene circulaire aan de besturen der gemeenten ten platten lande gezonden, welke de organisatie der rustende schutterijen betreft. De aanhef dezer circulaire, welke in dezelver geheel in de Staats-courant van heden geplaatst is, luidt als volgt:

„Het laat zich aanzien, dat het tijdstip niet zeer verre meer verwijderd is, waarop de organisatie der rustende schutterijen, ingevolge de wet van den 11den April 1827 zal plaatst hebben.

„In afwachting daarvan, is het mij nuttig voorgekomen UEd. te herinneren, dat van de thans bestaande rustende schutterijen nog steeds kan worden gebruik gemaakt in die buitengewone gevallen, welke bij de wetten, bij de instructie voor de Gouverneurs, of bij het reglement voor het bestuur ten platten lande zijn aangeduid."

Wij lezen in den *Courrier de la Sambre* het volgende:

„Vrijdag ll., omstreeks zes ure des avonds werd het huis van onzen drukker, de heer *Misson Picard*, door eene ontzagverwekkende magt, uit gendarmes en militairen van de bezetting bestaande, onder geleide van den kapitein *Dupont*, bezet. Daar werden schildwachten aan de deur geplaatst, met verbod, om niemand in of uit te laten. Omstreeks elf ure trok deze gewapende magt af, als wanneer een iegelijk weder vrij mogt in en uitgaan; daar werden echter twee gendarmes voor de deur geplaatst, die tot den volgenden dag aldaar bleven, als wanneer ons een stuk werd ter hand gesteld van den volgenden inhoud:

„ZESDE CORPS MILITAIR KOMMANDO.

Hoofdkwartier te Namen, den 18. September 1830.

„De kapitein kommandant der Koninklijke marechaussee wordt verzocht, de schildwachten voor de deur van de drukkerij van den *Courrier de la Sambre* te willen wegnemen, en tevens den heer *Misson* dan te zeggen dat alle contraventie tegen den inhoud van mijne proclamatie, te rekenen van den dag der afkondiging, gestraft zal worden, overeenkomstig de magt, die mij is opgedragen en die in opgemelde proclamatie vermeld staat, enz.

Volgens eenen particulieren brief uit Namen is een iegelijk zeer voldaan over het gematigd gedrag van den generaal *van Geen* en van de onder zijne bevelen staande troepen. De geest dier troepen is uitmuntend; aan de krijgstucht getrouw, zullen zij zich voor het behoud der orde opofferen. Het gedrag der officieren is wijs, verlicht en [illegible]. Daar heeft, dank hebbe hunne zorg en vijt, sedert verscheiden dagen, niet de minste onlust plaats gehad. Zoodat de maatregel, om onze stad in staat van beleg te stellen, die ons in het eerst niet weinig schrik had aangejaagd, thans de rustige, vreedzame burgers zeer aangenaam is.

— Uit Antwerpen wordt gemeld, dat de korvet *de Panther*, op den 10den dezer, van Hansweert vertrokken was, doch dat zij uit Texel terwacht wordende, aldaar zou verwangen worden. Zaturdag ll., was aldaar het schip de *Ruyter van Wijk* van stapel gelopen. Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden had de kerkel gehaakt en zich vervolgens aan boord van den den *Orteljus* begeven, alwaar Z. K. H. met geestdrift is ontvangen geworden.

De *Courrier des Pays-Bas* deelt tijdingen uit Mons mede, volgens welke de generaal *Houwer*, nieuwe kommandant dier stad, [illegible] geworden zijn, hij zou, volgens gezegd blad, ook alleen in de plaats van den kommandant *Dannier* gesteld zijn, om de regerings-wijze, door welke de generaal *van Geen* Namen *verdrukt*, ook in Mons in te voeren. De *Courrier* verhaalt verder, zonder daarvoor echter te willen instaan, dat de nieuwe kommandant door het volk aangevallen zou geworden zijn; dat daarop een gevecht gevolgd en er met schroot geschoten zou wezen. Uit een en ander neemt de *Courrier* de gelegenheid waar, om de steden, waarin hij zegt, dat de hollandsche troepen nog niet sterk genoeg zijn, op te stoken, om in opstand te komen.

Nog behelst dat blad een artikel, kwanswijs uit Philippeville (Filipstad) den 28. geschreven, waarin gemeld wordt, dat aldaar eene premie van vijftig gulden zou uitgeloofd zijn aan iederen soldaat, die een' burger of zelf een zijner kameraads wegens zijne politieke gevoelens zou aanbrengen.

Al verder zouden de heeren *Vleminckx* en [illegible], uit den Haag terug gekeerd zijnde, zeer slechte berigten wegens de gemoedsgesteldheid der Hollanders hebben aangebragt. Het wachtwoord der schutterij aldaar zou zijn *Egmond*, *Voorpeeld*.

Maar wij zijn wars van verder al de logens en oproer-taal van den *Courrier* op te sommen of na te schrijven.

NB. Op het oogenblik vernemen wij, uit den mond van uit Antwerpen gekomen reizigers, dat er te Brussel een provisioneel gouvernement benoemd was of benoemd stond te worden, met ne Portier aan het hoofd, dewelke zich reeds op eenen kleinen afstand aan geene zijde van Brussel zou bevinden.

Verder wordt ons verhaald, dat de troepen opgerukt zonden zijn en de voorposten zich reeds aan de herberg *de Liefde*, op een kwartier afstands van Brussel, zouden bevinden.

Nog vernemen wij, dat het gemeen zich meester van het stadhuis gemaakt, en reeds twee of drie burgerwachten overrompeld en ontwapend had. De graaf *de Mérode* en de prins *de Ligne* zijn, naar men zegt, uit Brussel gevlugt.

'S GRAVENHAGE, den 20 September.

Men wacht in deze residentie met ongeduld den gang der gebeurtenissen af. Alle oogen zijn op de Staten-Generaal gevestigd en vooral ook op derzelver antwoord op de aanspraak van den Troon. Het door de daartoe benoemde commissie der tweede kamer voorgestelde adres is in een der Noord-Nederlandsche dagbladen verschenen, doch schijnt nog aanmerkelijke veranderingen te zullen onderguan. Heden zal de centrale afdeeling dier vergadering haar verslag over het ontwerp uitbrengen, waarover dan dadelijk de beraadslagingen den aanvang zullen nemen. Hetzelve schijnt grootendeels, zoo als gewoonlijk, een weerklank der aanspraak te zullen wezen. Nadat het door de eerste kamer mede aangenomen en aan den Koning zal zijn aangeboden, verwacht men eerst eene openbare zitting. Men zegt, dat de noordelijke leden der tweede kamer bijzondere bijeenkomsten houden, om zich omtrent het belang van het vaderland te verstaan.

Men vernemt, dat in het committé-generaal van heden is besloten, de discussie over het adres onmiddelijk plaats te doen hebben en dezelve niet in het openbaar te houden. De discussie daarover geopend zijnde, hebben eenige leden, en onder anderen de heeren *Hofstede*, *Fretis*, *Sandelin*, *Luijben*, enz. daarover het woord gevoerd, zijnde de beraadslagingen vervolgens tot morgen ten tien ure uitgesteld.

— Heden morgen is van hier uitgemarcheerd een detachement grenadiers, welkersints eenige dagen in deze residentie hunne uitrusting bekomen hadden, en hetwelk bestaat deels uit opgekomen verlofgangers, deels uit vrijwilligers der Noordelijke provincien, welke zich daartoe aangeboden hadden.

ANTWERPEN, den 20sten Sept.

Hetgeen alle lieden van gezond oordeel reeds lang voorzien hadden, is te Brussel gebeurd. Gisteren avond is het volk tot een geducht getal op de Groote Markt te zamen geloopen, heeft met knuppels de deuren van het Stadhuis opengeslagen, wapenen vorderende, om naar Vilvoorden te trekken, en heeft den post der burgerwacht ontwapend. Het is ons onbekend of het de brave lieden gelukt is, om deze menigte te betomen, welke, door het gebrek aan alle wettige orde, maar al te zeer aangemoedigd is. Men begrijpt niet dan te zeer het gevaar, waarin Brussel gebragt zou worden door de wapening van dit graauw, welks oogmerk niet kan zijn, om tegen het leger op te trekken, maar alleen om te plunderen. Men zegt ook, dat het huis van den baron *d'Hoogvorst* bedreigd geworden is. Mogten alle brave ingezetenen te Brussel zich tegen den burgeroorlog vereenigen en zich spoeden, om onder de heerschappij der wetten, die alleen hun den vrede kan schenken, terug te keren. Wij oordeelen, dat eene vredelievende proclamatie van het gouvernement, of eene vermaning vanwege onze afgevaardigden, de overtuiging ten laatsten in de gemoederen brengen en de vreesselijkste rampen voorkomen zou.

(Journal d'Anvers).

De heer *Cogels*, een onzer afgevaardigden, welke zich, op het oogenblik der bijeenroeping van de buitengewone vergadering der Staten-Generaal, in Italie bevindt, is in allerijl alhier terug gekomen. Wij hebben, in Frankrijk, gezien hoe de graaf *de la Borde*, om dezelfde reden, uit het diepst van Azia terug gekomen is. Door een opmerkelijk contrast, wordt er een' afgevaardigden genoemd, die zijnen post in 's Gravenhage verlaat en naar huis gaat. *(Ja, maar de heer* COGELS *ook is geen prefekt van het departement der Monden van de Maas en hij niet onlangs in Parijs geweest, maar is een braaf koopman.)*

BRUSSEL, — den 20sten September.

De *Courrier des Pays-Bas* bevat in substantie het volgend artikel:

» De dag van gisteren is bij lang niet rustig overgegaan. Den morgen werden er bevelen gegeven, om de barrikades te vernieuwen, aangezien men eenen aanval van buiten vreesde. Deze Mes had reeds den vorigen avond eenige jonge lieden genoopt, om, als vrijwilligers, het veld te ontdekken en den weg naar Vilvoorden in te slaan. Anderen waren naar Tervueren getrokken.

» Die, welke den weg naar Vilvoorden genomen hadden, werden weldra door de diligence, welke naar Holland ging, ingehaald. Men noodzaakte dezelve, om achter hen aan te blijven stappen, waarschijnlijk uit vrees, dat zij de bezetting van Vilvoorden, van hunnen aantogt verwittigen mogt. De conducteur echter verkoos, met rijtuig en reizigers, naar Brussel terug te keren.

» Zij, die naar Tervueren waren getrokken, vonden daar de ruiters niet, die men hen gezegd had, ten getalle van dertig, aldaar te zijn. Zij meenden echter eenige maréchaussées, die in het dorp wonen, te moeten ontwapenen, hetgeen zij ook deden, derzelver paarden naar Brussel mede voerende.

» De beide expeditien, die, buiten last van den staf geschied waren, werden hoogelijk afgekeurd. Maar men dacht ongelukkiglijk op het stadhuis, dat er meer achter stak dan wezenlijk waar was. Diensvolgens werd er, gisteren in den namiddag, eene proclamatie aangeplakt, waarbij de beide expeditien afgekeurd werden; eenige bewoordingen van dat stuk waren nochtans niet zorgvuldig genoeg uitgekipt; waaruit volgde, dat deze proclamatie het misnoegen des volks gaande maakte. Daar vereenden zich talrijke volkstroepen op de Groote Markt voor het Stadhuis. Men eischte wapenen. Eene groote menigte drong zelfs tot in de zalen door. Daar werden eenige snaphanen uitgedeeld, en men kon de menigte slechts stillen door hen nog meer gewelen tegen den volgenden morgen te beloven.

» Intusschen gingen de volksverzamelingen niet uit een. Weldra trokken er sterke patrouilles der burgerwacht aan. De geheele avond was hoogst burustig. Omtreeks middernacht namen de attroepementen eene vijandelijker houding aan. De burgerwachters, hoezeer in gering getal, gaven vuur op dezelve, waardoor, naar men verzekert, drie lieden gedood zijn. Heden morgen schijnt de volksopbruisching nog niet bedaard te wezen.

» Volgens het geschreeuw, dat wij gehoord hebben, te oordeelen, schijnt het, dat het volk misnoegd is over de werkeloosheid, die het zegt, dat bij de tegenwoordige omstandigheden aan den dag gelegd wordt. De wijken zijn zoo even op het stadhuis bijeengeroepen.

» PS. Het is half elf uren des morgen. Wij vernemen op het oogenblik, dat het volk onderscheiden posten van de burgerwacht ontwapend en op verschillende plaatsen wapenen bekomen heeft. Daar is een talrijk korps gevormd, hetwelk naar Vilvoorden schijnt te willen marcheren. De trom wordt in onderscheiden richtingen geroerd."

GENT, den 20sten September.

Een particulieren brief uit Antwerpen behelst het volgende:

» De gezigtenden verhelderd, de afgevaardigden hebben zich tegen de afscheiding verklaart; daar zal een tweede hooge raad in de Zuidelijke Provinciën worden opgerigt; de organisatie van de regterlijke magt zal spoedig geschieden. De verhuizingen uit Brussel en Leuven beginnen op nieuw; men verwacht er elk oogenblik eene uitbarsting. Antwerpen is zeer rustig; de Koning zal die stad komen bezoeken, en reeds zijn er hotels voor de ambassadeurs gehuurd. Eergisteren heeft zich, in den schouwburg te Brussel, eene aanzienlijke aanschouwers, met kracht tegen het zingen van de Brabançonne verzet: genoeg, riep men, het is genoeg!

(Journal de Gand.)

DOORNIK, den 19. September.

Sedert eenige dagen werden er transporten van meel, ammunitie, wapenen en andere noodwendigheden naar de citadel gebragt; daar is een groot getal schildwachten uitgezet; het kanon is op de stad gerigt er worden retranchementen opgeworpen en de soldaten zijn gedurig bezig. Alles, met een woord, schijnt krijgs-toebereidselen aan te kondigen. — In onze stad heerscht veel schrik en vrees en men ziet angstig naar tijdingen van 's Hage uit.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

MECHELEN, den 20 September.

Eergisteren had de *dappere* van de *Weyer* met zijne verdienstelijke medehelpers, het plan gevormd, om de vourwacht te *Vilvoorden* te overrompelen. Hiertoe had men twee diligences en nog eenige andere wagens geprest, om zoo doende, onder den schijn van reizigers, *Vilvoorden* binnen te komen, de wachten af te maken, en de gevangenis open te breken, ten einde, met hulp van de *hun waardige* aldaar opgesloten misdadigers, hunne oogmerken tot regeringloosheid, plundering en moord te volvoeren.

Men verhaalde, dat van [illegible] artillerie reeds opgepakt en op *een kar* geladen had, hetwelk een [illegible] bewijs voor de *mobiliteit* van het *republikeinsch leger* is. [illegible] overvallen kan men dus niet bestand zijn!! Eene *réactie* werd echter gevormd, en weldra hoopen wij bij het laatste tooneel tegenwoordig te zijn.

In Leuven ziet het er niet beter uit, dewijl aldaar het gemeen, met VAN MEEREN, ROUSSEL en J. DE NEEF aan het hoofd, geheel meester is. — In het midden der stad heeft men het kleine *collegie* aldaar, tot [illegible] spuiten gemaakt, terwijl men, op de *boulevards*, bezig is, om versterkingen van oude *planken* en *biertonnen* op te werpen. Gelatsoenlijk man deelt aldaar in dit oproer; integendeel [illegible] alles, om de oprujers uit hunne gezelschappen te verbannen. De zoogenaamde *leds-meesters* doet zich door eene [illegible] kenmerken, zoodanig zelfs, dat men den vader van *van de Weyer*, die aldaar woonachtig en een van de grootste *Jacobijnen* is, met gevoelige *vuist-redenering*, zijn onbehaagelijk gedrag en uitdrukkingen tegen den Koning heeft onder het oog gebragt. Drie dagen [illegible] heeft Roussel met eenige anderen zich [illegible] *rooden* [illegible] op de [illegible] Het schijnt echter, dat [illegible] over, door [illegible] *commissie*, is ouderlingen, [illegible] *dat het* nog *geen lid was*!! enz. Dit zijn dus de menschen, die thans, en ook in het vervolg, willen regeren, en [illegible] wezens sluiten zich nog eenige *weinige honorablen* aan!!

De verliezen, die den handel en het fabrijkwezen reeds [illegible] deze onlusten ondergaan hebben, zijn onberekenbaar en in geene vier jaren te herstellen, uit hoofde het crediet tevens zoo zeer vedaald is. — Ook schijnt het mij toe, dat de plannen [illegible] toekomstige regerings-vorm voor *België* kenbaar [illegible] zoo ik wel onderrigt ben, wilde men de [illegible] invoeren. Een groote stap tot [illegible] gerakende [illegible] echter eene goede [illegible] dat [illegible] tajillons van ons leger [illegible] verrooten [illegible] *verdunt*, [illegible] blikeinsche leger zeer [illegible]

Naschrift. Op het oogenblik loopt hier het gerucht, dat de heer VAN DER [illegible] door zijne metgezellen is in hechtenis genomen. — Ik [illegible] echter voor de waarheid niet instaan. Zeker is het, dat er in *drie dagen iets beslist zal zijn.*

AAN DE HEEREN BOEKHANDELAREN.

De Uitgevers dezer verzoeken hunne geëerde Correspondenten, wanneer zij meer dan een gewoon getal Exemplaren [illegible] commissie verlangen, van het door ons, uit te geven werk [illegible]:

SCHETS DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS EN DER DES VADERLANDS. Ten dienste vooral der Adspiranten tot [illegible] der Koninklijke Militaire Akademie. Door J. BOSSCHA, [illegible] bij genoemde K. M. A., gelieve hiervan spoedig *Franco*, opgaveste doen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.